

Forsvarsdepartementet

Att:

Postboks 8126 DEP

0032 OSLO

Høringssvar - Forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø

Vi viser til Deres brev av 13.09.21 vedrørende ovennevnte.

Oppsummering

Forskriftsforslaget legger opp til en betydelig større inngripen enn det som er praksis i dag. Forskriftsforslaget vil ha store konsekvenser for fiskeri- og akvakulturnæringen, og vi forventer at det utføres en større konsekvensutredning av forskriften. Fiskeridirektoratet ønsker primært at områdene som settes av til skytefelt reduseres. De viktigste virkemidlene for god sameksistens er etter vår vurdering at Forsvaret styrer unna perioder med høy fiskeriaktivitet og at det etableres gode rutiner for varsling. Fiskeridirektoratet mener at forskriften slik den foreligger fører til at store arealer beslaglegges av Forsvaret, uten at det er tatt tilstrekkelig hensyn til annen bruk. Vi mener det er uheldig at store områder langs kysten blir arealavklart når det gjelder akvakultur (forbud mot akvakultur) i en høring som denne, og ikke gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven. Miljøriskovurderingene er etter vårt syn mangelfulle. Konfliktnivået i Tanafjorden er høyt, og vi anbefaler at dette skytefeltet tas ut av forslaget.

Fiskeridirektoratet har forvaltningsansvaret for fiskeri og akvakultur innenfor Norges økonomiske sone (NØS).

Vårt samfunnsansvar og hovedmål er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet, gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø.

Forskriftsforslaget legger etter vårt syn opp til en betydelig større inngripen enn det som er praksis i dag. Vi merker oss at selv om antall SØF er redusert, har det samlede arealet økt betydelig, fra 36.873 til 52.859 km², en økning på 43%. Vi forutsetter at det er gjort en grundig vurdering av antall SØF og størrelsen på disse, samt det samlede arealbeslag som SØF utgjør.

Vi går ut fra at arealbehovet for skyte- og øvingsfelt sett opp mot fremtidig behov for areal til sjømatproduksjon også vil bli en politisk beslutning med avveining av ulike hensyn og interesser. Vi viser i denne sammenheng til regjeringens politikk¹ «*Havbruksnæringen er av stor betydning for norsk matproduksjon og verdiskaping. Regjeringen vil legge til rette for videre*

¹ Hurdalsplattformen, Havbruk s. 24.

vekst for å skape flere arbeidsplasser, mer bearbeiding, større verdiskaping og økte eksportinntekter. Dette må skje på en forutsigbar, kontrollert og bærekraftig måte. Politikken skal bygge opp under fortrinnet som ligger i oppdrett av fisk i kystnære strøk og fjorder, og samtidig stimulere til innovasjon, nye produksjonsformer og bruk av ny teknologi for å sikre økt bærekraft. Målet er at Norge skal lede an i utviklingen av verdens mest produktive og miljøvennlige havbruksnæring med produksjon av matressurser til et voksende verdensmarked».

Forskriftsforslaget vil både ha administrative konsekvenser for kommunene med tanke på arealplanlegging i sjøområdene, og store konsekvenser for akvakulturnæringen. Vi mener at forskriften mangler klare retningslinjer for hva forbudet betyr i praksis, og vi forventer at det utføres en større konsekvensutredning av forskriften enn det som følger av skrevet.

Det fremgår av høringsnotatet at skyte- og øvingsfelt utgjør tidsavgrensede faresoner som det kan være mulig å kombinere med ferdsel knyttet til fiskeri. Etablering av akvakulturanlegg vil derimot være uforenlig med Forsvarets bruk av skytefeltene.

Selv om forslaget tilsynelatende vil få størst konsekvenser for akvakulturinteressene, er konsekvensene for fiskeri på ingen måte overskuelige. Viktige gyte- og oppvekstområder, områder hvor det pågår et viktig sesongfiske, områder hvor det står fisk i steng for mellomlagring m.m kan bli påvirket. Områdene bør dessuten klareres i forhold til lokale fiskeriinteresser og næringsvirksomhet.

Fiskeridirektoratets kartløsning viser nye SØF og tema om Fiskeridirektoratets arealinteresser i sjø som er omtalt nedenfor. Lenke: <https://portal.fiskeridir.no/allemtema>

Gyte- og oppvekstområder

Det er heller ikke overskuelig hvordan skytevirksomheten vil kunne påvirke økologiske forhold i sjøen både på kort og lang sikt. Gyteområder er særlig viktig for fiskebestander og sårbare for sprengning i tidsrom når fisken gyter. I tillegg kan høy lyd ha skremmeeffekt og forstyrre gyting. Det er derfor nødvendig at dette taes hensyn til ved valg av tidspunkt SØF brukes.

Fiskeridirektoratet legger prinsippene i naturmangfoldloven § 8 og 9 til grunn i vurderingen av forslaget til skytefelt, og det er således viktig å unngå at forslaget kommer i konflikt med hensynet til gyte- og oppvekstområder for fisk.

Fiskeområder

Fiskeriaktivitet kan foregå mer eller mindre over alt i sjøen. Aktiviteten i kystsonen varierer både geografisk og etter type fiskeri som foregår. En del områder utmerker seg i fangstsammenheng. Gytefeltene er ofte også beiteområder og vandringsruter som medfører økt fiskekonsentrasjon og dermed bedre fangstmuligheter enn andre sjøområder.

For å unngå konflikter, bør Forsvaret ikke avholde skyteøvelser i områder og i samme tidsrom det er høy fiskeriaktivitet eller sesongfiskeri, som for eksempel blåkkeveitefisket og vinterfiske etter torsk.

Et særtrekk ved fiskeriene i Finnmark, er den høye graden av helårig aktivitet. Dette kan enkelte steder gjøre sameksistens vanskeligere.

Under punkt 6.5.2 – *Skytefelt med konfliktpotensial*, anses konfliktvurderingene av feltene å være dekkende, hvor grønn kategori i tabellen beskriver skytefelt med fiskeriaktivitet og gul kategori beskriver skytefelt med høy fiskeriaktivitet. Fiskeridirektoratet vil likevel påpeke at fiskeri er en dynamisk aktivitet, og vil variere alt etter fiskens vandringsmønster og de til enhver

tid gjeldende reguleringer. God dialog med næring og forvaltning vil derfor være nødvendig før valg av tidsrom for øvelse.

De viktigste virkemidlene for god sameksistens er etter vår vurdering at Forsvaret styrer unna perioder med høy fiskeriaktivitet og at det etableres gode rutiner for varsling. Øvelser bør som hovedregel varsles uker i forkant, slik at det blir mulig å planlegge fiskeriaktiviteten. Dette gjelder selvsagt det fisket som foregår med faststående bruk, men vil også være en fordel for annet fiske. Øvelser bør varsles gjennom kanaler som benyttes av fiskere, som til eksempel kystradio og fiskeripresse, i tillegg til at informasjon kan formidles gjennom næringens egne organisasjoner og sammenslutninger.

Vi gjør oppmerksom på at det foreligger krav til frekvens på røkting av faststående redskaper².

Samiske fiskeriinteresser

I høringsnotatets kapittel 6.10 om forholdet til reindrift og samiske interesser, står det under 6.10.3. at kystfisket er vurdert under punkt 6.5 om fiskeri. Det er altså ikke foretatt en særskilt konfliktvurdering med tanke på samiske fiskeriinteresser, om en da ser bort fra sjølaksefisket. Fiskeridirektoratet gjør oppmerksom på statens folkerettslige forpliktelser etter FN's konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27, jf. §2 nr. 3. Herunder plikter staten å arbeide for å sikre det materielle grunnlaget for samisk kulturutøvelse. Staten plikter å innhente tilstrekkelig kunnskap om interessene, og sørge for at interessene blir hørt og vektlagt i saker som berører dem.

Taretråling

Det er gjennomført et omfattende arbeid med å fastsette en forvaltningsordning for tang- og tarehøsting. Forvaltningsordningen legger opp til at større regionale områder bør ses i sammenheng i vurderingen av hvor det skal åpnes for høsting. Det er lagt opp til en helhetlig forvaltning der næringen får tilgang på algeråstoff som gjør det mulig å planlegge produksjonen, samtidig som en tar hensyn til miljøet og fiskeriinteressene.

Forvaltningen av tang- og tareressurser er regulert etter forskrift med hjemmel i havressursloven §§ 16 og 36. I medhold av denne forskriften er det gitt områdeforskrifter som fastsetter hvor tang- og tarehøsting er tillatt.

Det er laget en langsiktig forvaltningsplan for tareressursene. Forvaltningsplanen danner grunnlaget for myndighetenes vedtak om hvor taretråling er tillatt. Forvaltningsplanen tar hensyn til fylkeskommunale og kommunale kystsoneplaner.

Det er også nødvendig med varsling av taretrålere.

Låssettingsplasser

Lås er en fortøyd merd/not med villfanget fisk uten føring. Tradisjonelt har dette vært brukt i notfisket på pelagiske arter (brisling, sild, makrell). Formålet med låssetting kan være forskjellig, fra det å mellomlagre fisk før opptak til det å gjøre fisken åtefri. Mellomlagring av villfanget pelagisk fisk benyttes først og fremst for å utnytte kapasiteten i mottakene/industrien, sikre en stabil levering av råstoff og tilpasse salget etter etterspørsel, men også for å sikre god kvalitet på råstoffet, lav dødelighet og lite svinn i fangstene.

Det må vises aktsomhet for låssettingsplassene når Forsvaret driver med skyteøvelser. Øvelser bør ikke skje når det står låssatt fisk i eller i nærheten av skytefeltene.

² Jf. Forskrift om utøvelse av fisket i sjøen §28

Akvakultur

På side 17 i høringsnotatet omtales akvakulturloven. Her bør det også nevnes at det etter § 15 ikke kan gis tillatelse til akvakultur i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven.

På side 30 i høringsdokumentet omtales forslaget til forbudsområder. Det fremgår at eksisterende akvakulturlokaliteter gis anledning til å opprettholde virksomhet i henhold til gjeldende akvakulturtillatelse. Forbudet vil imidlertid gjelde for nye anlegg og eventuelle endringer i eksisterende akvakulturtillatelser som innebærer utvidelse eller opprettelse av nye lokaliteter.

Utvidelse eller opprettelse av nye lokaliteter, er en forutsetning for en lønnsom og miljømessig forsvarlig drift av akvakulturvirksheten. Arealtilgang er en av de store utfordringene for havbruksnæringen. Dette gjelder nytt areal til nye lokaliteter, men også areal til utvidelse av eksisterende. Miljømessig gode lokalitetene blir vanligvis videreutviklet gjennom utvidelser, både biomasse og antall merder/produksjonsenheter. Den foreslåtte forskriften innebærer at eksisterende anlegg får liten eller ingen mulighet til å ta i bruk nye teknologiske løsninger og installasjoner som kan bidra til å løse miljømessige og biologiske utfordringer, både på lokalitetsnivå og innenfor produksjonsområder. Dette fordi en endring av eksisterende anlegg i de fleste tilfeller krever mer plass og en utvidelse av arealet (eks. fra stålanlegg til ringer).

Fiskeridirektoratet mener at forskriften slik den foreligger fører til at store arealer beslaglegges av Forsvaret, uten at det er tatt tilstrekkelig hensyn til annen bruk. Nye anlegg eller endringer i eksisterende akvakulturtillatelser som innebærer utvidelse av lokalitet eller ny lokalitet, vil i utgangspunktet ikke kunne tillates. Dersom det skal innføres et forbud mot både utvidelse av eksisterende lokaliteter og etablering av nye lokaliteter innenfor de planlagte skytefeltene, vil dette få store konsekvenser for havbruksnæringen, og vanskeliggjøre målet om bærekraftig vekst i næringen og matfiskproduksjonen. Fiskeridirektoratet ønsker primært at områdene som settes av til skytefelt reduseres.

Vi stiller derfor spørsmål ved om ordlyden i § 3, andre ledd bokstav e) kunne vært noe moderert og endret slik at det åpnes for at mindre utvidelser som ikke medfører vesentlig større arealbeslag tillates. Dette kan løses ved å fastsette en grense for hvor stor utviding av arealbeslaget som kan godtas, for eksempel på inntil 200 meter.

Dersom ordlyden i siste setning i bokstav e) endres til «Forbudet gjelder for nye anlegg, og endringer i eksisterende akvakulturtillatelser som innebærer utvidelse til maksimalt xxx meter utover dagens klarerte lokalitetsområde eller nye lokaliteter», vil man oppnå mer fleksibilitet og noe mindre begrensninger på eksisterende akvakulturvirkshet.

Det er uheldig at det legges opp til en praksis der oppdrettere må søke Forsvaret om tillatelse dersom de vil gjøre mindre justeringer som å forandre fortøyninger, fôrflåter, antall ringer osv, og vi ser behov for klarere retningslinjer for lokaliteter som har fortøyninger som strekker seg inn i SØF.

Erfaringsmessig er det daglig trafikk rundt akvakulturanlegg. Båter som skal levere tjenester til akvakulturanlegg, må kunne gjøre dette uten å måtte søke om tillatelse hver gang.

Vi er også bekymret for støy, trykkbølger og detonasjoner som påvirker fisk, og konsekvenser for eksisterende anlegg som ligger i og nær SØF. Som vannlevende organisme er fisk veldig var for trykkbølger, og kan reagere med panikk på eksplosjoner, eller i verste fall svimeslås om det er for nært. Slike problemer vil naturlig nok variere avhengig av både art og livsstadier. Fisk i oppdrettsmerder har heller ikke muligheter for å utøve den naturlige unnavikelsesatferden som vill fisk, og vil kunne oppleve sterkt stress i perioder med hyppige detonasjoner. Spesielt for arter som torsk, som har en lukket svømmeblære, vil panikkartet atferd kunne føre til problemer

knyttet til oppdrift om den raskt søker opp eller ned i vannsøylen i en panikksituasjon. Det fremgår av høringsnotatet at det bør anvendes en sikkerhetssone på 1000 meter fra akvakulturanlegg ved detonasjon.

Det beskrives i 6.6.1 at «*sjøarealene i skyte- og øvingsfelt som Luftforsvaret ikke bruker, inntil 100 meter ut fra land, en mulig samvirkessone, da Sjøforsvarets skytetrening sjelden utøves nærmere land enn dette.*» Vi bemerker at de fleste anlegg i sjø i dag ligger lenger fra land enn 100 meter.

Det hevdes på side 35 at øst for Nordkapp er sjøtemperaturen for lav og værforholdene for tøffe til å drive oppdrett. Dette er ikke tilfelle. Vi bemerker at det er flere akvakulturlokaliteter øst for Nordkapp³, 16 lokaliteter i sjø med matfisktillatelse laks, ørret og regnbueørret med en samlet lokalitetskapasitet på 65.715 tonn. I tillegg er det en slaktemerdtillatelse, en tillatelse til fangstbasert torsk og en tarettillatelse. Vår erfaring er at havbruksnæringen og kommuner ønsker vekst og nye lokaliteter også øst for Nordkapp. Basert på utviklingen i havbruksnæringen forventer vi at produksjonen vil øke fremover også i dette området.

Videre fremgår det på side 35 at det kan være mulig å innpasse anlegg i enkelte tilfeller, på tross av at akvakultur utgjør faste installasjoner som i utgangspunktet ikke er forenlig med aktiviteten i skytefeltet. Vi ber om at det gis eksempler på hva det her tenkes på.

Når det gjelder flyttbare havbruksinstallasjoner, vurderes det i forskriftsforslaget teknologisk og forvaltningsmessig som ikke modent nok som løsning for sameksistens mellom sjømatnæringen og Forsvaret. Videre hevdes det at landbaserte anlegg vil kunne eliminere konflikten mellom skytefelt i sjø og akvakulturnæringen, men at dette i dag ikke er et realistisk alternativ (side 35). Fiskeridirektoratet er ikke enig i dette og viser til at den teknologiske utviklingen i oppdrettsnæringen går fort og at anlegg av de nevnte typer er kommet langt forbi skissestadiet. En bør derfor etter vårt syn allerede i dag ta høyde for dette når en planlegger nye skytefelt i sjø.

Fiskeridirektoratet kan ikke se relevansen av teknologisk utvikling av akvakultur på land i spørsmålet om arealkonflikt mellom skytefelt og akvakultur i sjø.

Vedlegg 1 viser en tabell over akvakulturlokaliteter i skytefelt. Det er 18 lokaliteter som ligger i høringsområder (13 av dem ligger også i et aktuelt skytefelt, 5 har kommet i tillegg). Vi forutsetter at alle disse lokalitetene opprettholdes, jf. det som er sagt på side 30 i høringsdokumentet om at forbudet ikke vil gjelde for eksisterende akvakulturlokaliteter.

I tillegg er det 24 lokaliteter som ligger i nærheten av nye SØF (nærmere enn 2000 meter). Fortøyningen av disse anleggene strekker seg i dag inn i de nye skytefeltene, eller de kan potensielt rekke et skytefelt. Vi forutsetter at også disse lokalitetene opprettholdes.

Det er 18 lokaliteter som ligger i skytefelt nå, men som ikke vil ligge i de nye skytefeltene.

I excel-arket finnes opplysninger om hver enkel lokalitet som er berørt. Opplysningene vi har samlet inn er:

- Ligger lokaliteten inni eller i nærheten av et skytefelt
- Avstand til skytefelt
- Produksjonsform
- Lokalitetsbiomasse
- Art

³ Jf. Akvakulturregisteret.

- Innehaver

Havbruk til havs

Havbruk til havs er akvakultur som foregår lengre til havs enn det som er vanlig i dag. Det jobbes med prioritering av områder, planer for utredningsprogram, ny type tillatelse og mekanisme for tildeling av tillatelser utenfor produksjonsområdene.

I høringsnotatet pkt. 6.6.2 er det vist til arealkonflikter med eksisterende akvakulturanlegg og havbruk til havs-områdene tilrådd for konsekvensutredning.

Fiskeridirektoratet har i samarbeid med HI kartlagt og identifisert områder som kan være egnet for havbruk til havs, og bedt aktuelle myndigheter og organisasjoner om innspill på spesielt tre av disse områdene (frist 28. november 2021):

- 2 Norskerenna Sør
- 11 Frøyabanken Nord/10 Frøyabanken Sør og
- 7 Tromsøflaket

Disse områdene vil ikke bli berørt av SØF, men innspillene kan føre til at andre områder blir valgt. Når Fiskeridirektoratet har mottatt innspill (frist 28. november 2021), vil vi anbefale tre områder for videre tilrettelegging for havbruk til havs. Fiskeridirektoratet vil utarbeide program for offentlig overordnet konsekvensvurdering for hvert av områdene som besluttes tilrettelagt.

Høringsnotatet med nye SØF legger opp til et stort arealbeslag, men høringsnotatet beskriver i liten grad at dette kan få konsekvenser for fremtidig sjømatproduksjon og verdiskaping.

Korallområder

Det er positivt at høringsnotatet i kapittel 6.12.1 «*Vurdering av konflikt og sambruk*» fastslår at «*I en avstand på minst 500 meter fra nærmeste registrerte korall-, svamp-, sjøfjær- og /eller kalkalgeforekomst vil det ikke gjennomføres detonasjoner*». Videre at «*Forekomstene vil innarbeides i skytefeltinstrukser, vises på kart og hensyntas*».

Kasteplasser for sel

Forholdet til marine pattedyr er vurdert i høringsnotatets kapittel 6.13. Kasteplasser for sel er et hensyn som må ivaretas ved utarbeidelse av skytefeltinstrukser.

Plan- og bygningsloven

Kommunene legger til rette for akvakultur gjennom å avsette areal til akvakultur i arealplaner, gjennom omfattende planprosesser som kan ta flere år. Lokalitet for akvakultur kan klareres dersom det ikke er i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven. Dette er utgangspunktet for akvakulturvirksohmeters planlegging og søknader om akvakulturtillatelse.

Det foreslåtte forbudet i § 3 mot ferdsel, aktivitet og etablering av faste installasjoner i forbudsområder (SØF) vil bety at det ikke vil være tillatt å etablere nye akvakulturanlegg der arealet allerede er planavklart og/eller tillatelse til akvakultur (lokalitet) er omsøkt.

Konsekvensen i slike tilfeller vil være at forbudet vil stoppe eventuell pågående planlegging og behandling. Eksempelvis ble kommuneplan for Farsund-Lista avgjort av KMD i 2018⁴ og

⁴ Farsund kommune - innsigelse til kommunedelplan for Farsund-Lista, brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 15.11.2018, <https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og->

kommunens ønske om å legge til rette for ny næringsvirksomhet i sjø, bl.a. akvakulturområder, ble godkjent. Vi ser at SØF Lista I dekker arealene avsatt til akvakultur kommuneplanen.

Vi kan ikke se at det verken i høringsnotatet eller konfliktvurderingstabellen (vedlegg 3) kommer frem om de foreslåtte SØF overlapper med areal avsatt til akvakultur i vedtatte arealplaner eller pågående planprosesser. Heller ikke om det er pågående søknadsprosesser etter akvakulturloven i noen av SØFene.

Regimet til Forsvaret vil kunne komme i konflikt med kommunene sine arealplaner da kommunene har satt av områder til akvakultur (eksisterende og framtidige). Forskriften kan utfordre kommunene administrativt og ha konsekvenser for kommunens arealbruk i sjø.

Vi stiller spørsmål om det er nødvendig å ha kategori «forbudssone». Det legges opp til en praksis der en må forvente at Forsvaret varsler øvelser m.m. For allmennheten kan det være vanskelig å følge med på hvor og når øvelsene foregår. Forskriften er heller ikke klar på om det vil bli eventuelle reaksjoner dersom det er ferdsel e.l. Man kan ikke legge opp til en forskrift der personer risikerer å bli lovbrøtere om de ferdes i området.

Temaene som er gjennomgått i kapittel 6 er generelle i mange tilfeller og vi savner et krav om en mer inngående konsekvensutredning mht. forholdet til sjømatnæringen pkt. 6.6, verneområder pkt. 6.11 og viktige sjøbunnsområder pkt. 6.12.

Vi mener det er uheldig at store områder langs kysten blir arealavklart når det gjelder akvakultur (forbud mot akvakultur) i en høring som denne, og ikke gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven.

Innspill og vurderinger knyttet til de enkelte skytefeltene

Tana fjorden

Fiskeriinteresser

Fisket i Tana fjorden kjennetegnes av helårlig aktivitet, med hovedvekt på torskefisk og kongekrabbe.

Mesteparten av fisket foregår i ytre del av Hopsfjorden og nordover langs østsida av Nordkinnhalvøya. Foreslått skyte- og øvingsfelt omfatter store deler av det viktigste området for fiske i Tana fjorden. Det vil som hovedregel alltid stå faststående bruk i dette området.

Torskefisket foregår for en stor del med garn om våren, mens det fiskes en del hyse med line om høsten. Kongekrabbe fiskes i hele fjorden gjennom hele året, med enkelte unntak⁵. Sommeren 2021 og 2020 ble det drevet hvalfangst i området.

Det er registrert gyteområder for rognkjeks inne i og gyteområde for torsk i nærheten av forslaget til skytefelt. Det er flere andre registreringer inne i fjorden. Havforskningsinstituttet har registrert flere gytefelt i fjorden, også i foreslått skytefelt, jf. vedlagte kartutklipp.

[eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/innsigelsessaker/eldre_innsigelsessaker/2018/farsund-kommune--innsigelse-til-kommunedelplan-for-farsundlista/id2619152/](https://eiendom.plan.bygningsloven.planlegging/innsigelsessaker/eldre_innsigelsessaker/2018/farsund-kommune--innsigelse-til-kommunedelplan-for-farsundlista/id2619152/)

⁵ Jf. Forskrift om regulering av fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26 grader øst mv. i 2021 §17

Vedlegg 3 Konfliktvurderingstabell vurderer dette skytefeltet som mer konfliktfylt med tanke på fiskeri enn Laksefjorden og Porsangerfjorden. Vi er enige i denne vurderingen. I kategorien gytefelt m.m. er det gitt farge gul.

Vurdering

I høringsnotatet bes høringsinstansene i kapittel 5.2.3.10 om *tilbakemelding på prinsippet om flere skytefelt kontra å samle skyteøvelsene til færre felt – et felt i fjordstrøkene og ett til to felt i de ytre havområdene*. Ut fra hensynet til fiskeriene, er skytefeltet i Tanafjorden det feltet i fjordstrøkene med høyest konfliktpotensial, dernest Laksefjorden og til slutt Porsangerfjorden.

Alle skytefeltene utaskjærs har høy fiskeriaktivitet. Potensialet for akvakultur er usikkert. Skytefeltene Sørøya I og II overlapper med område 23 foreslått for havbruk til havs.

Vi anbefaler at skytefelt i Tanafjorden tas ut av forslaget. Området er det viktigste i hele fjorden, er i bruk til fiske hele året, og har stor grad av fiske med faststående bruk.

Laksefjorden

Fiskeriinteresser

Fisket her er av et mindre omfang enn i feltet i Tanafjorden, men større enn i Porsangerfjorden. I tillegg til kongekrabbe (hele året), fiskes det med line og noe med garn etter kveite, torsk og hyse. Det foregår også rekestråling i fjorden.

Det er i foreslått skytefelt registrert både gyteområde og oppvekstområde for kveite. I nordøstlige hjørne av skytefeltet er det registrert gyteområde for torsk. Havforskningsinstituttet har registrert gytefelt for kysttorsk som overlapper med gyteområdet.

Skytefeltet er gitt farge grønn for fiskeri og gul farge for gytefelt m.m. Vedlegg 3 Konfliktvurderingstabell vurderer dette skytefeltet som like konfliktfylt med tanke på fiskeri som Porsangerfjorden, men som vi har vært inne på er graden av aktivitet høyere her enn i Porsangerfjorden. Aktiviteten omfatter fiske etter flere arter og med flere ulike redskaper. I kategorien gytefelt m.m. er det gitt farge gul.

Porsangerfjorden

Fiskeriinteresser

Porsangerfjorden er viktig i fisket etter kongekrabbe. I området foreslått som skytefelt foregår også en del fiske med line.

Skytefeltet er gitt farge grønn for fiskeri og gul farge for gytefelt m.m.

Austhavet

Fiskeriinteresser

Særlig omfattende fiske med faststående bruk i sørøstre del av foreslått skytefelt, mye garn og line mellom på dybder mellom 50 og 200 meter. I vestre del av skytefeltet er det også innrapportert faststående bruk i stort antall, særlig ved grunnene på Sleppen, om lag 20 km NØ for Helneset fyr. Det foregår også fiske med trål, not og snurrevad innenfor foreslått skytefelt.

Sei, torsk og hyse dominerer i fangstene

Ingøy I og Ingøy II

Fiskeriinteresser

Høy aktivitet i de kystnære fiskeriene, også sommerstid. Garn, line, snurrevad og juksa dominerer fisket, som for en stor del foregår på dybde mellom 50 og 300 meter.

Sørøya I og Sørøya II

Fiskeriinteresser

I østlige del av Sørøya II er det registrert en korallforekomst. Det må tas hensyn til denne og andre forekomster ved at de *innarbeides i skytefeltinstrukser, vises på kart og hensyntas* (høringsnotat kapittel 6.12.1).

Etter hva Fiskeridirektoratet kjenner til, foregår det mye fiske i området, særlig fiske med trål.

Sørøya I er gitt fargen hvit i konfliktvurderingstabellen (*skyttefeltet berøres ikke av temaet*), mens det er gitt grønn farge for Sørøya II.

Andfjorden V-VI/Sveinsgrunnen

Fiskeriinteresser

For å slutte sammen flere mindre felt i Vågsfjorden og Andsfjorden med felt på Sveinsgrunnen og nordvest for Senja, er det foreslått å opprette skytefeltene Anfjorden V og Andfjorden 6.

På grunnene (< 100 m) innenfor Andfjorden VI (i sjøkart: Sveinsgrunnen) foregår et utstrakt fiske med garn og line. Det er flest innmeldinger av faststående bruk fra vinterhalvåret, men det står gjennomgående bruk her hele året. I tillegg til garn og line, fiskes det mye med juksa og snurrevad her. Det er omfattende fiske hele vegen ut til eggakanten, langs eggakanten foregår et storstilt fiske, også med faststående redskaper (her: garn og line) og utenfor vintersesongen.

Skomvær I og II

Fiskeriinteresser

Skytefeltene ligger i innløpet til Vestfjorden. Feltene ligger værthardt og eksponert til. Det går en del trafikk til sjøs i området. Det foregår sporadisk fiske innenfor Skomvær 1, men det er ikke mye fiskeriaktivitet her. Det er litt mer fiskeriaktivitet i feltet Skomvær 2, særlig i den nordlige delen av feltet er det mye fiskeriaktivitet under vinter og vårfisket rundt Røstøyene. Dersom Forsvaret ønsker å bruke skytefeltet i det mest intensive vinter-/vårfisket, så kunne det vært gunstig å tillate fiskeriaktivitet innenfor polygonet tegnet inn på den nordlige spissen av Skomvær 2-feltet for å sikre god sameksistens med fiskerinæringa. Det er kun snakk om en liten del av skytefeltet. Vinter og vårfisket i området foregår over en kort periode, og fiskerne er avhengig av godt vær for å kunne gå på havet. Derfor ber vi om at Forsvaret vurderer å åpne for fiskeriaktivitet innenfor inntegnet polygon, som kun utgjør en liten del av feltet Skomvær 2, dersom Forsvarets aktiviteter samfaller i tid med vinter- og vårfisket.

Akvakulturinteresser

Med dagens teknologi er skytefeltene uaktuelt for akvakulturnæringa. Foruten den nordlige delen av Skomvær 2 anser vi at feltene er i liten konflikt med interessene Fiskeridirektoratet skal ivareta.

Vestfjorden I og II

For Vestfjorden 1 er det mye av det samme som Skomvær 1-feltet. Det er sporadisk fiskeriaktivitet og ellers gjennomgående trafikk til sjøs. For Vestfjorden 2-feltet er det fisket en del makrell. Makrellen er uforutsigbar, og dukker opp her og der, og fiskerne følger fisken. Med dagens teknologi er skytefeltene uaktuelt for akvakulturnæringa. Fiskeridirektoratet har ingen merknad til feltene slik de nå er foreslått videreført.

Skrova

Fiskeriinteresser

Det er mye fiskeriaktivitet innenfor skytefeltet, særlig like sørøst for Skrova og nordøstover gjennom hele året av lokale fiskere. Det fiskes blandingsfiske av blant annet sei, torsk, lange, brosme, kveite, uer og breiflabb. Noen år kommer skreien inn på Høla, og det fiskes fra Skrova og vestover, men dette blir utenfor skytefeltet. Fiskeridirektoratet har kartlagt fiskeplasser som samsvarer godt med sporing- og landingsdata for området. Siden det er et fiske som foregår gjennom hele året er det mindre konflikt enn hvis det er snakk om sesongfiske. Likevel, dersom det skulle bli mye øve- og skyteaktivitet i området, og at området blir stengt for fiskeriaktivitet over tid ber vi forsvaret vurdere skytefeltets utstrekning i vest og nordvest.

Hamarøy

Fiskeriinteresser

Skytefeltet er i lite konflikt med fiskeriinteressene i området. Likevel foregår det fiske etter sei langs land i den sørøstlige delen av feltet.

Indre Vestfjorden

Fiskeriinteresser

Området preges av mye trafikk til sjøs både mot Tjeldsundet og Narvik. Det fiskes mye kveite i et område utenfor Ytterstad. Utenfor Rinøya og innover Kanstadfjorden og Høkfjorden fiskes det mye sei. Fisket som foregår her er blandingsfiske og fiske gjennom hele året, men særlig mye aktivitet på høsten. For feltet er det litt samme situasjon som Skrova-feltet. Dersom det blir mye aktivitet fra Forsvaret, og fiskerne blir forhindret i å nå sine fiskeplasser kan det vurderes å endre utstrekningen for skytefeltet, eventuelt tillate fiskeriaktivitet i området.

Vesterålen

Fiskeriinteresser

Det er registrert en rekke fiskeriinteresser innenfor skyteområdet, flere av disse med høy regional bruksverdi. Som ved de andre feltene er det deler av feltet som er mer i konflikt med fiskeriinteressene enn resten. Sporing- og landingsdata bekrefter opplysningene som har kommet ved fiskeriregistreringene som er gjort i området, om at dette er viktige fiskeplasser for skrei og annen torskefisk. Dersom forsvarets øvingsaktivitet sammenfaller med det mest intensive fisket ber vi om at forsvaret kan vurdere om det er nødvendig å bruke alternative områder.

Akvakulturinteresser

Oppdrettslokalitet Ytre Hadseløya, også kjent som «Havfarmen», ligger øst for skytefeltet. Ankerfestene er plassert omtrent 1,8 km fra skytefeltets østlige grense. Dersom det skal foregå

stor aktivitet og sprenging under vann, ber vi om at Forsvaret vurderer avstanden fra oppdrettsanlegget er tilstrekkelig for å sikre at det ikke går ut over fiskehelsen for eventuell laks i merd.

Andfjorden I,II,III og IV

Generelt sliter fiskerne som bruker Andfjorden og området rundt Andøya med summen av all aktivitet, både militærøvelser, skyting, droner og satellitter, som legger store begrensninger på deres mulighet for å drive næringsaktivitet. Det er også et rikt naturmangfold med mye koraller i Andfjorden og svært viktige fiskeriinteresser, særlig langsmed land i vest.

Andfjorden 1

Fiskeriinteresser

Andfjorden I kommer i liten grad i konflikt med fiskeriinteresser.

Andfjorden II

Det er svært positivt at skytefeltets vestlige grense flyttes ut fra land. Viktige fiskeriinteresser drives nært land langs så og si hele østre del av Andøya. Mindre del av skytefeltet fremdeles i konflikt med fiskeriinteressene. Her ber vi forsvaret vurdere å endre utstrekningen på feltet om mulig.

Andfjorden III

Fiskeriinteresser

Skytefeltet kommer i konflikt med svært viktige fiskeriinteresser i den vestlige delen av feltet. Også her er det positivt at Forsvaret har endret grensen for skytefeltet ut fra land. Likevel ber vi om at den vestlige grensen vurderes endret til å hensynta de viktige fiskeriinteressene i området. Eventuelt at det tillates fiskeriaktivitet innenfor området dersom øveaktiviteten skal foregå f.eks midtfjords. Dette som et konfliktdempende tiltak.

Andfjorden IV

Fiskeriinteresser

Skytefeltet kommer i stor konflikt med svært viktige fiskeriinteresser i den sørvestlige delen av feltet. Vi ber vi om at den sørvestlige grensen vurderes endret til å hensynta de viktige fiskeriinteressene i området. Eventuelt at det tillates fiskeriaktivitet innenfor området dersom øveaktiviteten skal foregå f.eks midtfjords. Dette som et konfliktdempende tiltak. Også den nordvestlige delen av feltet kommer i stor konflikt med fiskeriinteresser.

Frohavet I

Fiskeriinteresser

Det er registrert et område for aktive redskap (not) i Frohavet innenfor feltet, samt flere områder for passive redskap (garn, autoline og teiner). Sporing viser en god del flytetralaktivitet, samt en del not- og garnaktivitet i feltet.

Akvakulturinteresser

Akvakulturlokaliteten 33757 Håbranden ligger i feltet. Deler av lokalitet 15375 Sørøyflesa ligger delvis innenfor feltets yttergrense nord av Sørburøya.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet har registrert et gyteområde for uer i Skallrenna innenfor feltet. Det er også registrert to gyteområder for torsk innenfor feltet, henholdsvis i Gjesingbogen og Sørtaren. I feltets nordlige del er det flere registreringer i Naturbase av større tareskogforekomster og skjellsand.

Vurdering

Skytefeltet Frohavet I er en videreføring av tidligere skytefelt T1 Frohavet (Burøy). Det innføres dermed ikke noen vesentlige nye begrensninger for fiskerinæringens aktivitet i feltet. Dersom ordlyden i siste setning i forskriftens bokstav e) endres slik at det oppnås noe mer fleksibilitet og mindre begrensning på eksisterende akvakulturlokaliteter, er vår vurdering at feltet Frohavet I vil ha begrenset påvirkning på våre interesser og ikke legge ytterligere begrensninger på bruken av sjøområdet.

I skytefeltinstruksen bør det tas hensyn til mulig støyforurensning i forhold til akvakulturlokalitetene 33757 Håbranden og 15375 Sørøyflesa. Likeså bør skytefeltsinstruksen ta hensyn til gyteområdet for uer i Skallrenna og gyteområdene for torsk i Gjesingbogen og Sørtaren med tanke på gyteperiode og tidlige livsstadier, samt til viktige kasteplasser for sel.

Frohavet II

Fiskeriinteresser

Det er registrert to områder for aktive redskap (not og snurrevad) innenfor feltet, samt tre mindre områder for passive redskap (garn, jukse/pilk og teiner). Sporing viser litt flytetralaktivitet innen feltet.

Akvakulturinteresser

Innenfor dette feltet er det ingen akvakulturlokaliteter. Vi presiserer imidlertid at selv om det ikke er lokaliteter der per dags dato, må det tas høyde for at dette kan endre seg i fremtiden.

Marint biologisk mangfold

I Naturbase er det registrert en større tareskogforekomst og et område med skjellsand i feltets østlige del.

Vurdering

Frohavet II er i hovedsak en restrukturering av de to tidligere skytefeltene T14 og T15. Det innføres dermed ikke noen vesentlige nye begrensninger for aktivitet i feltet. Vår vurdering er at feltet Frohavet II vil ha begrenset påvirkning på våre interesser og ikke legge vesentlige begrensninger på bruken av sjøområdet for fiskerinæringen.

Tarva

Fiskeriinteresser

Det er registrert et området for aktive redskap (snurrevad), samt to områder for passive redskap (teiner og jukse/pilk) i ytterkant av feltets østlige del. Sporing viser litt flytetralaktivitet innen feltet.

Akvakulturinteresser

Det er ingen akvakulturlokaliteter innenfor dette feltet. Vi presiserer imidlertid at selv om det ikke er lokaliteter der per dags dato, må det tas høyde for at dette kan endre seg i fremtiden.

Marint biologisk mangfold

I feltets østlige del er det flere registreringer i Naturbase av skjellsand og større tareskogforekomster. Det er også registrert to korallforekomster i feltet, vest og sørvest av Karlsøya.

Vurdering

Skytefeltet Tarva er en videreføring av tidligere skytefelt. Det innføres derfor ikke noen vesentlige nye begrensninger for aktivitet i feltet. Vi vurderer at feltet Tarva vil ha begrenset påvirkning på våre interesser.

I skytefeltinstruksen bør det tas hensyn til mulig støyforurensning i forhold til akvakulturlokaliteten 30897 Havsundet, samt til mulig negativ påvirkning på de to korallforekomstene i feltet, spesielt ved eventuell bruk av skarpe dypvannsminer/synkeminer og torpedoer.

Hoøya

Fiskeriinteresser

Det er registrert flere områder for aktive redskap (rekestrål og snurrevad) og passive redskap (garn, line og teiner) innenfor feltet. Sporing viser litt flytetrållaktivitet innen feltet.

Akvakulturinteresser

Akvakulturlokaliteten 30897 Havsundet ligger i feltets nordlige ytterkant.

Marint biologisk mangfold

Havforskningsinstituttet har registrert et mindre viktig gytefelt for torsk i Grandvika, innenfor feltets sørøstlige ytterkant. Fiskeridirektoratet har registrert et gyteområde for torsk i tilnærmet samme område.

Det er flere registreringer i Naturbase av større tareskogforekomster, skjellsand, bløtbunnsområder og litoralbasseng innen feltet. I feltets sørvestlige del er det registrert en korallforekomst nordvest av Storfosna.

Vurdering

Skytefeltet Hoøya er en videreføring av området som lå vest av Hoøya i det tidligere skytefeltet T13. Den østlige delen av T13 skal avvikles. Dersom ordlyden i siste setning i forskriftens bokstav e) endres slik at det oppnås noe mer fleksibilitet og mindre begrensning på eksisterende akvakulturlokalitet Havsundet, er vår vurdering at feltet Hoøya vil ha begrenset påvirkning på våre interesser og ikke legge ytterligere nye begrensninger på bruken av sjøområdet.

I skytefeltinstruksen bør det tas hensyn til mulig støyforurensning i forhold til akvakulturlokaliteten 30897 Havsundet. Instruksen bør også ta hensyn til gyteområdet for torsk i Grandvika med tanke på gyteperiode og tidlige livsstadier, samt til mulig negativ påvirkning på korallforekomsten nordvest av Storfosna, spesielt ved eventuell bruk av skarpe dypvannsminer/synkeminer og torpedoer.

Vågan

Fiskeriinteresser

Det er registrert flere områder for aktive redskap (rekefåre og snurrevad) innenfor feltet, samt flere områder for passive redskap (garn og teiner). Sporing viser en del notaktivitet i feltets nordlige del, bunntrållaktivitet innenfor feltets nordøstlige del, samt flytetrållaktivitet i feltets nordvestlige del.

Akvakulturinteresser

Akvakulturlokaliteten 30560 Tristeinen ligger i feltet.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet har registrert to gyteområder for torsk innenfor feltet, henholdsvis ved Tristeingrunnen og Fallråsa.

Det er flere registreringer i Naturbase av større tareskogforekomster, skjellsand og bløtbunnsområder.

Vurdering

Skytefeltet Vågan er videreført med en mindre reduksjon i sørvestlige ytterkant. Dersom ordlyden i siste setning i forskriftens bokstav e) endres slik at det oppnås noe mer fleksibilitet og mindre begrensning på eksisterende akvakulturlokalitet Tristeinen, er vår vurdering at feltet Vågan vil ha begrenset påvirkning på våre interesser og legge mindre begrensninger på bruken av sjøområdet.

Skytefeltinstruksen bør ta hensyn til mulig støyforurensning, spesielt ved eventuell bruk av skarpe dypvannsminer/synkeminer og torpedoer i forhold til akvakulturlokaliteten 30560 Tristeinen, samt til de to gyteområdene for torsk ved Tristeingrunnen og Fallråsa med tanke på gyteperiode og tidlige livsstadier.

Halten dronekorridor

Fiskeriinteresser

Det er registrert tre områder for aktive redskap (not og rekefåre) innenfor dronekorridoren, samt flere områder for passive redskap (garn, autoline og jukse/pilk). Sporing viser også at det er aktivitet med not, bunntråll og line i korridoren.

Akvakulturinteresser

Det ligger tre akvakulturlokaliteter innenfor Halten dronekorridor. Det er lokalitetene 33218 Hosenøyan, 45092 Smælingen og 24315 Gjæsinga.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet har registrert tre gyteområder for torsk innenfor feltet, henholdsvis i Almanningshavet, i Almanningshavet sørøst og ved Gjæsinga.

I Naturbase er det flere registreringer i feltet av større tareskogforekomster og skjellsand. I feltets sørøstlige del er det registrert en korallforekomst i Flesafjorden nord av Stokkøya.

Vurdering

Med bakgrunn i at Halten dronekorridor ikke skal benyttes til skyting, men kun til droneflyving med måldroner som skal fly ut fra land og ut til Halten I og et nedslagsfelt innenfor det allerede etablerte skytefeltet END 352 Halten, er vår vurdering at opprettelsen av selve dronekorridoren

ikke vil ha påvirkning på våre interesser. Forutsatt at forslaget til forskriftens § 3, andre ledd bokstav a) innebærer at akvakulturlokaliteter er faste installasjoner i Halten dronekorridor som ikke er til hinder for Forsvarets bruk og øving med droner, legges det ikke vesentlige begrensninger på bruken av sjøområdet. Dette forutsetter også at forskriftens § 3, andre ledd bokstav e) ikke gjelder for Halten dronekorridor, og dermed ikke har noen betydning for både nye og eksisterende akvakulturlokaliteter innenfor korridoren.

Halten

Fiskeriinteresser

Sporing viser at det er aktivitet med bunntrål, flytetral, not, line og garn innenfor feltet. Det er registrert to områder for passive redskap (garn og jukse/pilk) i feltet.

Akvakulturinteresser

Innenfor dette feltet er det ingen akvakulturlokaliteter. Vi presiserer imidlertid at selv om det ikke er lokaliteter der per dags dato, må det tas høyde for at dette kan endre seg i fremtiden.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet har registrert et gyteområde for torsk ved Avbregda i feltets sørvestlige ytterkant. Det er seks registreringer av korallforekomster innenfor feltet.

Vurdering

Halten skytefelt er videreføring av eksisterende skytefelt END 352 Halten. Med bakgrunn i at feltet har eksistert i mange år, at det i forhold til fiskeriaktivitet har vært liten grad av konflikter med Forsvarets virksomhet, samt at området ligger svært eksponert til med tanke på akvakulturnæringen, er vår vurdering at feltet Halten og forskriften ikke vil ha vesentlige negativ påvirkning på våre interesser.

I skytefeltinstruksen bør det tas hensyn til gyteområdet for torsk ved Avbregda med tanke på gyteperiode og tidlige livsstadier, samt til mulig negativ påvirkning på de seks registrerte korallforekomstene i feltet, spesielt ved eventuell bruk av skarpe dypvannsminer/synkeminer, presisjonsbomber og torpedoer.

Halten I

Fiskeriinteresser

Ut fra sporing kommer det frem at det er stor aktivitet med bunntrål, flytetral og garn, snurrevadaktivitet, notaktivitet og mye aktivitet med line innenfor feltet. Det er registrert to områder for aktive redskap (not og reketral) innenfor feltet, samt flere områder for passive redskap (garn, teiner og jukse/pilk).

Akvakulturinteresser

Det er ingen akvakulturlokaliteter innenfor dette feltet. Vi presiserer imidlertid at selv om det ikke er lokaliteter der per dags dato, må det tas høyde for at dette kan endre seg i fremtiden.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet har registrert elleve gyteområder innenfor nordøstlige del og den sørligste delen av feltet. Det er seks gyteområder for torsk, henholdsvis ved Breidgrunnen, Skreigrunnen, Ertenråsa, Syndholmneset, Avbregda og Utgrunnfluan. Ved Årsgrunnen er det et gyteområde for torsk og uer, og ved ytre Nordflørneset et gyteområde for torsk, hyse, sei og lyr. Det er gyteområder for uer ved Graven og i Finnværhavet vest av Halvsetta, samt for uer og sei ved

Hildduln. I et svært lite område av feltets nordøstlige ytterkant er det registrert et oppvekstområde for sei og beiteområde for torsk, sei, lyr og kveite.

I feltets sørligste del og østlige del er det flere registreringer i Naturbase av større tareskogforekomster og skjellsand. Det er en rekke registreringer av korallforekomster innenfor feltet. Spesielt på Iverryggen samt sør og øst av Haltenbanken.

Vurdering

Skytefeltet Halten I er nytt. Det er stor fiskeriaktivitet innenfor feltet.

I høringsnotatet til forskriften sies det i kapittel 6.5 at «*Sjøforsvaret søker å tilpasse skytingen i tid og rom i forhold til sjøtrafikken herunder fiskeriaktivitet, slik at ferdselen på sjøen berøres i minst mulig grad*». Videre sies det i kapittel 6.5.2 «*Skytefelt med konfliktspotensiale*» at fiskeriaktiviteten kan medføre begrensninger i bruken av felt, og at dette vil hensyntas i skytefeltinstruksene. For Halten I er det eksplisitt formulert at det kan forventes stor fiskeriaktivitet gjennom året, hovedsakelig i første kvartal med garn og trål etter sei.

Forutsatt at skytefeltinstruksen tar hensyn til fiskeriaktiviteten i feltet i tid og rom, vurderer vi at opprettelsen av Halten I kan gjennomføres uten at det vil legge for mye eller unødvendige begrensninger på bruken av sjøområdet for fiskerinæringen. For havbruk til havs vil opprettelse av feltet medføre forbud mot etablering av faste installasjoner. Feltet ligger i et svært eksponert område med stor fiskeriaktivitet. I forhold til rapporten *Havbruk til havs* vil område 15 Haltenbanken sør som er tilrådd for konsekvensutredning være i arealkonflikt med feltet Halten I.

I skytefeltinstruksen bør det også tas hensyn til de elleve gyteområdene innenfor feltet med tanke på gyteperiode og tidlige livsstadier, viktige kasteplasser for sel, samt til mulig negativ påvirkning på de registrerte korallforekomstene i feltet, spesielt ved eventuell bruk av skarpe dypvannsminer/synkeminer, presisjonsbomber og torpedoer.

Halten II

Fiskeriinteresser

Sporing viser at det er betydelig aktivitet med bunntrål og flytetral, mye aktivitet med line, notaktivitet og garnaktivitet innenfor feltet.

Akvakulturinteresser

Innenfor dette feltet er det ingen akvakulturlokaliteter. Vi presiserer imidlertid at selv om det ikke er lokaliteter der per dags dato, må det tas høyde for at dette kan endre seg i fremtiden.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet har registrert et oppvekstområde for sei og beiteområde for torsk, sei, lyr og kveite i en liten del av feltets sørøstlige ytterkant. Det er flere registreringer av korallforekomster innenfor feltet. De fleste ligger nord for Sklinnabanken i feltets østlige del.

Vurdering

Skytefeltet Halten II er også nytt. Det er betydelig fiskeriaktivitet innenfor feltet. Vår vurdering av dette feltet er i hovedsak lik vurderingen av Halten I.

Forutsatt at skytefeltinstruksen tar hensyn til fiskeriaktiviteten i feltet i tid og rom, vurderer vi at opprettelsen av Halten II kan gjennomføres uten at det vil legge for mye eller unødvendige begrensninger på bruken av sjøområdet for fiskerinæringen. For havbruk til havs vil opprettelse av feltet medføre forbud mot etablering av faste installasjoner. Feltet ligger i et svært eksponert område med betydelig fiskeriaktivitet. I forhold til rapporten

Havbruk til havs vil område 1 Sklinnabanken som er tilrådd for konsekvensutredning være i arealkonflikt med feltet Halten II.

I skytefeltinstruksen bør det tas hensyn til mulig negativ påvirkning på de registrerte korallforekomstene i feltet, spesielt ved eventuell bruk av skarpe dypvannsminer/synkemineral og torpedoer.

Solund

Fiskeriinteresser

Det er registrert fiskeplasser for aktive og passive redskaper innenfor feltet.

Marint biologisk mangfold

Det er et oppvekst – beiteområde i den sørøstlige delen av feltet.

Akvakulturinteresser

Det er ingen akvakulturlokaliteter innenfor feltene. Vi presiserer imidlertid at selv om det ikke er lokaliteter der per dags dato, må det tas høyde for at dette kan endre seg i fremtiden.

Korsfjorden og Strandvik

Marint biologisk mangfold

Det er registrert et hummerfredningsområde i ytterkant av feltet ved Hufthammar.

Akvakulturinteresser

Konfliktvurderingstabellen angir Korsfjorden og Strandvik (i Bjørnafjorden) med gul kategori. Det kan virke som om Forsvaret kun har sett på anlegg i overflaten som blir liggende innenfor. Det er snakk om 6-7 anlegg i Korsfjorden og ett anlegg i Bjørnafjorden som ligger innenfor skyte- og øvingsfelt.

Av våre kartdata observerer vi at flere anlegg har fortøyningsystem som strekker seg inn i feltene. Vår vurdering er at også disse lokalitetene vil bli berørt. Totalt vil da 15-16 lokaliteter i Korsfjorden og Bjørnafjorden bli berørt. Dette vil kunne få store negative konsekvenser for de berørte næringsaktørene.

Marint biologisk mangfold

I Korsfjorden er det innført et marint verneområde, blant annet på grunn av forekomst av koraller.

Plan- og bygningsloven

Områdene har tidligere ikke vært forskriftsfestet. Etter det Fiskeridirektoratet kan se, må områdene legges inn i kommuneplaner med egen kategori «forbudsområde». Vi stiller spørsmål ved om det er heldig at store deler av den sentrale skipsleden inn til Bergen havn blir definert som forbudsområde med det unntak at man kan drive ferdsel og aktivitet når Forsvaret ikke bruker det. Med dagens praksis er disse områdene mer som «aktsomhetsområder».

Mandal og Kristiansand

Fiskeriinteresser

Det er registrert fiskeplasser for aktive og passive redskaper samt rekefelt innenfor feltene

Rauøy I

Fiskeriinteresser

Det er registrert fiskeplasser for aktive redskaper inkludert rekefelt innenfor skytefeltet.

Økonomisk konsekvens

I høringsnotatet oppfordres høringsinstansene til å vurdere økonomisk konsekvens. Fiskeridirektoratet har ikke kapasitet til å vurdere dette nærmere enn at vi anser at den økonomiske konsekvensen av båndlegging i form av forbud mot faste installasjoner kan være betydelig. Tilgang på tilstrekkelig og egnet areal er en forutsetning for ønsket om bærekraftig vekst, både når det gjelder tradisjonell oppdrett av laks i merd, men også for andre arter og former for akvakultur.

Øvrige kommentarer

Høringsnotatet beskriver i 3.5 nærmere om mengde stål og kobber i utskutt ammunisjon i skytefelt for perioden 1948-2002. Forsvarsdepartementet skriver at kobber og noen eksplosiver kan ha vesentlige konsekvenser uten å gå nærmere inn på hva konsekvensene er. Miljørisikovurderingen er etter vårt syn mangelfull.

Fiskeridirektoratet forutsetter at områdene ryddes for eventuelle blindgjengere og andre etterlatenskaper og forurensning som kan være skadelig for det marine miljøet og for fiskeri- og akvakulturvirkosomhet.

Vi legger til grunn at forurensningsmyndigheten følger opp forurensing og avfall som blir liggende igjen i forbindelse med aktivitet i SØF.

Vi registrerer at det legges opp til at det ved avvikling av skytefeltene vil utarbeides et program for nødvendige tiltak, og at tilnærming og omfang av undersøkelser vil bli diskutert med aktuelle myndigheter (s. 29). Fiskeridirektoratet stiller seg positiv til dette og imøteser en nærmere kontakt.

Med hilsen

Frank Bakke-Jensen
fiskeridirektør

Øivind Lie
direktør

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Forsvarsdepartementet

Postboks 8126 DEP

0032

OSLO

Vedlegg

lokaliteter i skytefelt

skytefelt_tanafjorden

